

L' ART DEL PAGÈS

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRÀFICA.

EXPOSICIÓ UNIVERSAL DE BARCELONA

INSTRUCCIÓNS ALS EXPOSITORS AGRÍCOLAS

sobre la manera de remetre sos productes

Productes agrícoles

I. Los exemplars de cada un dels productes que 's remetin, deurán presentarse en bon estat de conservació; sens qual requisit no serán exposats.

Tampoch s' exposará cap producte que sigui ó sembli falsificat; essent retirat de la Exposició tot lo que fos reconegut com tal després de examinat degudament.

II. Los *cereals* y demás grans, llegums secas, y llevors petites, s' enviarán en quantitat que no baixi de un litro; presentantse en saquets de tela; pots ó caixas ab vidre, en conformitat als modelos que estarán manifestos en lo local del Institut.

III. Las *farinas*, féculas y midóns, aixis com los productes secundaris de sa fabricació, haurán de remetrers també en igual quantitat d' un litro, al menys, de cada classe y ésser exposats del mateix modo en pots ó caixas ab vidre. En cas d' exposarse en paneras ó safatas se n' haurá de remetre en major quantitat, pera poder renovar lo producte exposat cuan convinga. Lo mateix s' entendrá respecte del glúten granulats, sémolas y demás productes immediats dels cereals; aixis com dels sucres y altres productes semblants.

IV. Los *tubercles* y *fruytas secas*, s' enviarán en quantitat major de un kilógram, en sachs, caixas ó cistells. Los que no sigan de fácil conservació haurán de presentarse en lo temps en que tindrán lloch los certámens d' horticultura y lo mercat de fruytas, los quals ja se anunciarán ab anterioritat.

V. Las fullas, tanys. flors, fruyts, fustas y escorxas assahonants, medicinals, colorants ó d' altre ús especial, s' enviarán també en quantitat major d' un kilógram y s' exposarán en sachs, caixas ó pots, segons mellor convinga.

VI. Los tanys de *plantas textils*, cânem, líl, ramí, s' enviarán en manats de manera que 's pugui veure sa llargaria y en los diferents estats de preparació en lo camp, junt ab la fibra pen-tinada ó en estat de borra; exposantse dela manera y forma mes convenient.

Los capolls ó botxas de seda podrán presentarse en quantitat major de un kilógram; en cistells, caixas ab vidre, safatas ó pots, junt ab las mostrás ó productes de sa filatura y de las despullas de aquesta operació.

En lloch convenient y en temps oportú podrán establirse, si aixís se demana, aparells de filatura que funcionin á la vista del públich.

Las llanas podrán exposarse en brut ó rentadas en quantitat de un velló.

VII. Los guanos y demás adobs, tan naturals com artificials se remeterán en quantitat major de dos kilógrams, en pots tapats herméticamente; se donarán tots los datos relatius á sa composició y preu.

VIII. Las mostrás de fustas, si forman colecció, haurán de ser tronchs de 0'10^m. de diámetro proximamente, per 0'25^m de llarch. Si son fustas ó exemplars d' usos especials haurán de tenir las midas que son ús reclami.

Los tronchs, se aconsella que 's presentin tallats de manera, que permetin estudiar la estructura de las fustas.

Sempre que sia possible se farán ab las mostrás grans símls ó pirámides soladas ab altres materials ab los quals hi tingan afinitat per son ús y procedencia.

IX. Los expositors de suro n' haurán de remetre al menys una panna; y si fossin al mateix temps expositors de suro trevallat, posarán en paneras, saquets ó de la manera que creguin mes convenient, mostra dels diferents estats perque passa

la materia primera fins al tap acabat. Presentarán mostrars de las diferentes classes d' aquestos y de las desferas de la fabricació.

X. Las gomas y rehinass brutass, *miera*, etc., aixís com lo quitrà, colofonia, trementina y aygua-ràs que d' ellas provenen, formaràn coleccions ab pots de crestell. Los trossos grossos s' exposarán en safatas de vidre ó de crestell.

XI. Las barrellass y cendras s' enviaràn en quantitat de un á dos kilógrams y s' exposarán en caixass tapadas ab vidre ó en pots ben tapats, junt á altre mostra de la materia 1.ª de que provenen.

XII. Los carbons y terragadas se remeteràn en igual quantitat que 'ls productes anteriors y s' exposarán en sachss, caixass ó cabassos petits.

XIII. Los expositors de arnass ó buchss en actiu, cuydaràn de presentarlos de manera que no molestin als visitans. Se posarán al aire lliure; y son cuydado corre de compte del exposant.

Lo mateix ha d' enténdrers respecte dels demás expositors d' insectes útils vius, com la cotxinilla sobre la figuera de moro. En lo cas de que 's presentin criass de cuchs de seda, se disposarán aquestas de la manera mes convenient pera cada classe de cuchs; ja al aire lliure, ja en lo lloch apartat que sia necessari.

XIV. Los expositors de seus, mantegas, mel, cera y altres productes similars, los presentaràn en quantitat aprop á un kilógram, en pots de vidre ó caixass de llauna cobertas ab un crestell ó gerrass tapadas. En cas de que las presentin descobertas, correrá á son càrrech lo renovarlas; y de no ferho, se retirarán de la exposició en quant se fassin malbé ó presentin mala cara.

XV. Las conservass alimenticias, llet concentrada, pernils, assahonats y altres productes semblants, deuràn presentarse en caixass, llaunass ó pots ben tancats; cuydant de que hi hagi al menys exemplars triples de cada classe.

XVI. També hauràn de presentar exemplars dobles los expositors d' embutits y formatjess; cuydant de renovar aquets últims sino fossin de fácil conservació. En aquet cas convindrà que avisin sa presentació per la época en que ha de tenir lloch lo concurs de bestiar, en lo que podrán presentarse la llet y productes que d' ella derivan, aixís com també los aparells y materials propis d' aquesta industria.

XVII. Los plans, projectes, estampas y fotografias referents á la agricultura, se presentarán en quadros ab vidre ó barnís, ó extesos sobre bastidors de fusta per penjarlos en las parets. Las memorias, llibres y periódichs, haurán d' estar enquader-nats.

XVIII. Los expositors de máquinas y aparells de aplicació directa á la agricultura ó á las industrias agrícolas que s' estableixen en lo camp; cuydarán de manar per son compte una persona ab las eynas necessarias per montar lo aparato en lo lloch que se 'ls senyali; indicant al mateix temps si permeten fer probas prácticas ab la máquina ó aparato que envihin, tenint en aquet cas lo dret de manar per son maneig y funcio-nament una persona de confiansa.

XIX. Los molins de vent se posarán al ayre lliure. Los demás motors d' ús especial per la agricultura, ja sían fitxos, semi-fitxos ó locomóvils, se posarán en lo lloch que destini la Comissió; y mitjantsant la vénia del expositor, podrán ensajar-se utilisant sa forsa pera moure alguns dels aparells ó maqui-naria agrícola que ho necessiti.

XX. Las bombas, sínias, bógits y demás aparells de pujar ayguas, irrigació y tráfech, se establirán al ayre lliure ó des-sota canyissos, ahont pугan subjectarse á probas prácticas, prévia la vénia del exposant.

XXI. Figurarán també junt als productes agrícolas las mo-las de pedra trevalladas ó montadas y las pedras en brut que serveixen pera sa fabricació.

XXII. Los gastos d' embalatje y expedició fins á Barcelona, corren á compte dels expositors ó de las Comissions provincials respectivas, profitant las rebaixas del 50 p. % que fan los ferro-carrils y altrás empresas.

XXIII. Se procurará que lo embalatje sa fassi en las mellors condicions pera que 'ls objectes y productes arribin en bon estat á Barcelona. Convé que las caixas portin la tapa clavada ab visos y no ab claus.

XXIV. Cada expositor rebrá lo nombre de rótuls y tarjetas que necessiti ó demani, ja sia directament al Institut, ja per conducto de la comissió respectiva, debentne posar dos en di-ferents punts de cada un dels bultos que envihi, expressantho al fer aquesta demanda, la classe de producte que vol remetre, puix la color de la tarjeta varia segons sia lo producte, y per

lo tant segons lo punt de la Exposició ahont ha d' instal·lar-se.

XXV. Segons se veurà en dites tarjetas, los bultos aniran consignats al Excm. Sr. Alcalde President de la Exposició Universal de Barcelona.

XXVI. Los transports interiors desde la Estació fins al punt ahont s' han de exposar los objectes, desembalatje, magatzematje de las caixas y envasos, sa guarda y conservació, reembalatje y reexpedició fins la Estació de Barcelona, corre de compte del expositor. N' obstant, l' Institut se posarà d' acort ab la empresa concessionaria d' aquets serveys y procurarà als expositors totas las facilitats y economías possibles.

XXVII. Se recorda als Srs. agricultors, que lo plasso pera la admissió de demandas està prop á tancar-se: que lo fixat pera la admissió de productes es molt curt y que urgeix moltíssim ultimar las instal·lacions.

XXVIII. L' Institut ha obtingut de la Comissió directiva de la Exposició moltes ventatjes pera los expositors que no hi puguin concorre mes que ab petites quantitats, ó curt nombre de productes: y pera tots en general la rebaixa d' un seixanta per cent en lo preu del local d' emplaçament marcat en lo reglament general de la Exposició.

XXIX. A son temps degut s' anunciarán los certámens de Jardineria y Horticultura, Ganaderia y aus domésticas, Maquinaria Agrícola y altres iniciats per l' Institut

Instruccions referents al certámen de vins y olis

I. De cada classe de vi se n' enviarán, al menys sis ampollas; de las quals quatre se reservarán pera lo Jurat. No 's fixa máxim. S' enten que las sis ampollas han de ser de cada una de las classes que presenti l' expositor, y no sis ampollas per expositor.

II. L' Institut se encarrega d' ampollar convenientment los vins dels expositors de la Instal·lació general, que no 's presentin en deguda forma. Lo tipo adoptat per l' Institut pera sa instal·lació, será la ampolla negra, respectant la tarjeta del expositor.

III. Las ampollas que 's reservin pera 'l Jurat, se conservarán en un celler especial.

IV. L' oli de oliva s' enviará en ampollas de vidre blanch:

ben tapadas y capsuladas; procurant no omplir las completa-
ment. De cada classe se n'enviarán tres ampollas.

V. La cidra, perada y altres vins de fruytas, s' enviarán
també ben ampollats y en quantitat de sis ampollas de cada
mena.

VI. Respecte dels esperits, ayguardents, licors y demás be-
gudas esperitosas, se n' enviarán tres ampollas de cada classe
y doble nombre de las de cervesa, gaseosa, aixarops, orxatas y
altres.

VII. Los qui desitjin enviar mostres de mes importancia en
barrils ó ampollas al objecte de donar á coneixe sos productes
al públich, mitjantsant lo tast, podrán indicarlo al Institut; á fi
de que aquest, en vista de la aceptació que tinga lo pensament
puga fitxar las bases pera establir un departament de *Contratació*
pública de vins y olis, previ lo tast.

VIII. Las eynas, máquinas y aparells referents á la fabrica-
ció de vins y olis, s' exposarán en lloch especial separat del de
la maquinaria referent á otras industrias y en disposició d'
ésser probats, si l' expositor ho vol.—Barcelona 4 de Mars de
1888.—Lo Secretari General.—*Andreu de Ferrán y de Dumont.*

SECCIO D' AGRICULTURA PRACTICA.

Alcohol ó esperit de castanyas.

Alcohol de castanyas.—En las provincias del Nort
y Noroest d' Espanya se produheix en gran abundancia
lo mateix que en Extremadura ahont hi han boscos de
tan interesant arbre.

La industria de la destilació de la castanya pot donar
molt bons resultats. Indicarém per consegüent lo proce-
diment que indica un periódich italiá.

En primer lloch se deuen secar las castanyas pera

que 'l sucre se centri perfectament convertintlas en *pilonga* com las anomenan en Asturias y en Galicia. Després se 'ls hi treu la pell y se couhen en bastanta cantitat d' aygua fins que 's manifesta colorejat lo líquit, desfentse las castanyas y formantse una especie de pastetas que aviat se posan en fermentació.

Conseguida aquesta, passa 'l sucre á convertirse en alcohol y ja no resta mes -que estreurel per medi de la destilació al alambí de cualsevol dels sistemas, rectificantlo y depurantlo segons lo grau de perfecció á que 's vulga portar.

Las desferras, anomenadas ordinariament vinassas, procedents de la destilació referida, se destinan com materia alimenticia pera 'l bestiar, ab un resultat excellent.

Per cada hectólitre de castanyas poden obtenirse vuyt litres d' alcohol, quedant encara las desferras que costejan perfectament los gastos generals.

Lo resultat industrial es per consegüent molt beneficiós.

SECCIO DE VARIETATS.

Violetas vermellas.

Pera mudar á las violetas son color característich, basta posar sos brins en aygua ab sal de cuyna, afegintli una petita cantitat de nitre (cinch centéssimas son suficientes) y al cap de mitja hora prenen lo color vermell que se desitja.

Cuan se vol que cambien lo color en groch, basta que després se banyin las violetas en petróli, ó siga oli mineral ordinari d' ús doméstich, y sens altre ingredient bastará que se rentin bé las flors ab aygua tébia pera que resultin de un color groch molt viu y permanent.

Ab tal tractament no perden las flors sa natural ufana

SECCIÓ DE NOTICIAS AGRICOLAS

Càrrech merescut.—Ho es lo del enginyer agrónomo de la Provincia D. Mariano Llofriu é Ibarra, qui ha sigut confirmat en lo càrrech que desempenyaba interinament.

Al saludar al Sr. Llofriu y donarli la enhorabona per tan senyalada distinció, no podém menos d' oferirli las planas de L' ART DEL PAGÉS en la convicció de que ha d' afavorirlas ab tot alló que éll cregui ha de reportar alguna utilitat á la clase pagesa, á quina defensa vé consagrantse nostre humil publicació y á qual fi fou creada fa 12 anys.

La malaltia dels porchs.—Los Srs. Cornill y Chantemesse de la Academia de Ciencias de Paris han reconegut que la nova malaltia del porch *pneumonia enteritis* no es altra que la coneguda en Alemanyia ab lo nom de *Schwein seuche*.

Dits senyors han aislat lo micróbi, podent preparar aixis cultius atenuats que han servit de vacuna pera uns cobayas, y proposantse ara vacunar directament los porchs.

En quant conegam los resultats del experiment los participarém á nostres lectors pera quins no deixa de ser important cuestió tan trascendental que afecta directament á la salut pública y als interessos de la pagesia.

Nova fira d' Agramunt.—L' Ajuntament d' aquesta població ha acordat establir una nova fira de bestiar de las clases caballar, mular, burriral, boví y porquí, y de tota clase de articles d' comerç é industria, que 's celebrará cada any en los dias 15, 16 y 17 d' Abril, y que pera major garantia dels firayres, la Corporació 'ls facilitarà lloch pera la colocació del bestiar y de las tendas que desitjin establir, sense exigir per aixó cap dret.

VINS.

Lo temor als molts entorpiments que ha d' oposar á la introducció de vins espanyols en Fransa la última circular d' aquell govern sobre la alcoholisació de dits caldos, fa que 'ls exportadors d' algunas regions, especialmente de la Valenciana, estigan apressurant las remesas, enviantlas en gran escala avans del primer d' abril, en que comensará á regir dita disposició.

Los embarchs s' han animat tant en lo port de Valencia, que han pujat considerablement los fletes pera Cette y Marsella, y molts dels barcos que 's dedicavan al transport de la taronja, l' han abandonat pera carregar botas de vi.

Aquesta animació en los embarchs es, per lo tant, accidental, y probablement se veurá seguida d' una calma completa en lo negoci, dintre molt pochs dias.